Euroopan parlamentti
2019-2024

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta

2022/2051(INL)

10.2.2023

LAUSUNTO

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalta

perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnalle

Euroopan parlamentin ehdotuksista perussopimusten muuttamiseksi
(2022/2051(INL))

Valmistelija: Juan Fernando López Aguilar

(Aloite – työjärjestyksen 47 artikla)

PA_INL

EHDOTUKSET

Kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

Kansalaisvapaudet sekä oikeus- ja sisäasiat: horisontaaliset näkökohdat

1. tukee Euroopan tulevaisuuskonferenssin (jäljempänä ’konferenssi’) täysistunnossa 9. toukokuuta 2022 tehtyjä ehdotuksia kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden alalla[1]; toistaa tukevansa konferenssin asianmukaisia jatkotoimenpiteitä, joiden tavoitteena on toimia konferenssin päätelmien johdosta ja täyttää kansalaisten odotukset; kehottaa unionia puolustamaan järjestelmällisemmin oikeusvaltiota ja demokratiaa, varmistamaan perusoikeuksien suojelun sekä tutkimaan tarkoin kaikkien SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen arvojen noudattamista sekä uusien jäsenten liittymisen yhteydessä että jatkuvasti kaikissa unionin politiikoissa ja jäsenvaltioissa; palauttaa mieleen, että useiden konferenssin ehdottamien toimenpiteiden täysimääräinen täytäntöönpano ei edellyttäisi muutoksia perussopimuksiin vaan lainsäädännön muuttamista ja/tai olemassa olevan lainsäädännön parempaa täytäntöönpanoa;

2. huomauttaa, että vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alaa koskevien useiden lainsäädäntöehdotusten hyväksyminen on ollut hidasta tai jopa estetty, vaikka toimia olisi toteutettava kiireellisesti; kehottaa komissiota tukeutumaan Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun eri tutkimuksiin[2], joissa tarkastellaan kustannuksia, jotka aiheutuvat siitä, ettei näillä aloilla toteuteta toimia unionin tasolla; kehottaa korvaamaan perussopimusten yksimielisyyttä koskevat vaatimukset enemmistöpäätöksillä annettaessa lainsäädäntöä näillä aloilla, myös siirtymälausekkeiden käytön yhteydessä, ja käyttämään järjestelmällisesti tavallista lainsäätämisjärjestystä unionin toimintakyvyn parantamiseksi; katsoo, että näiden asioiden erityisen arkaluonteisuuden vuoksi äänten painotuksen oikeudenmukainen tasapaino olisi varmistettava aina, kun näitä äänestysvaatimuksia muutetaan neuvostossa, jotta pienempien maiden edut voidaan turvata;

3. katsoo, että aina, kun unionin ja jäsenvaltioiden välistä toimivallanjakoa muutetaan vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alalla, Euroopan unionista tehdyn sopimuksen I osastossa ja erityisesti SEU-sopimuksen 2 artiklassa, 4 artiklan 2 ja 3 kohdassa sekä 5 ja 6 artiklassa vahvistettuja periaatteita olisi noudatettava täysimääräisesti;

4. korostaa, että Eurooppa-neuvosto on käyttänyt SEUT-sopimuksen 68 artiklaa tosiasiallisena aloiteoikeutena vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alan kysymyksissä; korostaa, että olisi syytä tarkistaa Eurooppa-neuvoston mahdollisuutta hyväksyä tällä alalla monivuotisia toimenpideohjelmia ilman minkäänlaista velvollisuutta kuulla parlamenttia tai komissiota, kun otetaan huomioon näiden politiikkojen erityisen

[1] Erityisesti seuraavat ehdotukset: 22, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 34, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44 ja 45.
[2] Yleiskatsaus englanniksi löytyy täältä:https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/631730/EPRS_BRI(2019)631730_EN.pdf.

vakavat vaikutukset kansalaisten perusoikeuksiin; kehottaa jakamaan tätä alaa koskevan toimivallan tasapuolisesti parlamentin ja neuvoston välillä;

Demokratia, oikeusvaltio ja perusoikeuksien suojelu

5. huomauttaa, että unionin tärkein poliittinen väline jäsenvaltioissa tapahtuviin oikeusvaltioon kohdistuviin järjestelmätason uhkiin ja loukkauksiin puuttumiseksi ja niiden poistamiseksi eli SEU-sopimuksen 7 artikla on ollut toistaiseksi tehoton, koska oikeusvaltiotilanne on edelleen heikentynyt sekä Puolaa että Unkaria koskevan menettelyn käynnistämisen jälkeen;[3] katsoo näin ollen tarpeelliseksi uudistaa SEU-sopimuksen 7 artiklaa seuraavasti: muutetaan SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdassa vaadittavia äänimääriä neuvostossa neljän viidesosan enemmistöstä määräenemmistöpäätökseen ja poistetaan SEU-sopimuksen 7 artiklan 2 kohdan yksimielisyysvaatimus; velvoitetaan neuvosto kutsumaan perustellun ehdotuksen esittäneen elimen edustaja esittelemään ehdotus, antamaan SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisen menettelyn käynnistävälle toimielimelle täysimääräisesti ja viipymättä tietoja menettelyn joka vaiheessa[4], järjestämään säännöllisesti, jäsennellysti ja avoimesti vähintään kaksi kuulemista kutakin asiaankuuluvaa maata kohden puolivuosittain ja laatimaan maakohtaisia suosituksia ja arvioimaan niiden täytäntöönpanoa SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan nojalla; otetaan parlamentti ja komissio mukaan laatimaan yksityiskohtaiset säännöt SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisia kuulemisia varten[5]; sallitaan parlamentin käynnistää SEU-sopimuksen 7 artiklan 2 kohdan mukainen menettely; ilmaistaan, että jäsenvaltioiden, komission ja parlamentin on harkittava SEU-sopimuksen 7 artiklan 2 kohdan käynnistämistä, jos SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu menettely kestää yli viisi vuotta; täsmennetään tarkemmin ne perussopimusten soveltamisesta johtuvat oikeudet, jotka voidaan pidättää väliaikaisesti SEU-sopimuksen 7 artiklan 3 kohdan nojalla, mukaan lukien oikeus toimia neuvoston puheenjohtajana; kehotetaan Euroopan unionin perusoikeusvirastoa esittämään näkemyksensä SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisissa kuulemisissa;

6. panee merkille, ettei komissio ole tehnyt aloitteita eikä toteuttanut tehokkaita toimia myöskään rikkomismenettelyjen muodossa puuttuakseen unionin oikeuden loukkauksiin tai soveltamatta jättämisiin vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alalla, vaikka tilanteen on osoitettu huonontuneen useissa jäsenvaltioissa; toteaa, ettei parlamentin toistuviin toimintakehotuksiin ole vastattu; katsoo näin ollen, että on vahvistettava parlamentin keinoja valvoa komission toimintaa, joka koskee unionin oikeuden valvontaa ja täytäntöönpanoa;

7. toteaa, että tällä hetkellä perussopimuksissa ei ole oikeusperustaa SEU-sopimuksen 2 artiklassa vahvistettujen yhteisten arvojen puolustamista ja edistämistä koskevan lainsäädännön antamiseksi ja että oikeusperustan puuttuminen on vakavasti rajoittanut

[3] Euroopan parlamentin päätöslauselma 16. tammikuuta 2020 käynnissä olevista SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisista Puolaa ja Unkaria koskevista kuulemisista (2020/2513(RSP)); Euroopan parlamentin päätöslauselma 5. toukokuuta 2022 meneillään olevista SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisista Puolan ja Unkarin kuulemisista (2022/2647(RSP)).

[4] Euroopan parlamentin päätöslauselma 16. tammikuuta 2020 käynnissä olevista SEU-sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisista Puolaa ja Unkaria koskevista kuulemisista (2020/2513(RSP)).

[5] Euroopan parlamentin päätöslauselma 7. lokakuuta 2020 demokratiaa, oikeusvaltiota ja perusoikeuksia koskevan EU:n järjestelmän perustamisesta (2020/2072(INI).

unionin mahdollisuuksia luoda sopivia ja tehokkaita järjestelmiä kyseisiin yhteisiin arvoihin kohdistuviin kansallisiin uhkiin ja loukkauksiin puuttumiseksi; katsoo, että kaikkien suojelemiseksi on olennaisen tärkeää, että unioni pystyy puuttumaan tehokkaasti demokratian mahdolliseen taantumiseen jäsenvaltioissa; kehottaa ottamaan perussopimuksiin määräyksen, jonka nojalla unioni voisi tavallista lainsäätämisjärjestystä noudattaen ottaa käyttöön uusia järjestelmiä, joiden avulla voidaan rakenteellisesti valvoa ja arvioida SEU 2 artiklan mukaisten arvojen kehitystä ja täytäntöönpanoa kussakin jäsenvaltiossa; toteaa, että kyseisiin järjestelmiin pitäisi kuulua vuosikertomuksia, joissa arvioidaan kunkin jäsenvaltion osalta, onko niissä ollut SEU 2 artiklan mukaisiin arvoihin liittyviä puutteita, vakava riski arvojen loukkaamisesta tai arvojen tosiasiallisia loukkauksia, ja myös maakohtaisia suosituksia, joihin sisältyy täytäntöönpanon määräaikoja, tavoitteita ja toteutettavia konkreettisia toimia, sekä edistymistä mittaavia vertailuarvoja ja selvitys siitä, miten nämä yhdistetään asiaankuuluviin täytäntöönpanotoimenpiteisiin; katsoo, että mainitun määräyksen nojalla pitäisi olla mahdollista perustaa uusia täytäntöönpanomekanismeja, mukaan lukien neuvoston määräenemmistöllä toteuttamat asiaankuuluvat taloudelliset toimenpiteet, joita ovat esimerkiksi sitoumusten ja maksujen täytäntöönpanon lykkääminen, myös tapauksissa, joissa välitöntä yhteyttä unionin talousarvion moitteettomaan varainhoitoon tai unionin taloudellisten etujen suojaamiseen ei ole; korostaa, että tällaisen mekanismin perustaminen vahvistaa osaltaan jäsenvaltioiden keskinäistä luottamusta ja parantaa siten vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen toimivuutta;

8. kehottaa ottamaan Euroopan unionin perusoikeuskirjan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen toiseksi luvuksi, jotta perusoikeudet ja -vapaudet olisivat näkyvämmin esillä perussopimuksissa; kehottaa ottamaan perussopimuksiin SEUT-sopimuksen 8, 9 ja 10 artiklan kaltaisen horisontaalisen perusoikeusmääräyksen, jotta unionin horisontaalinen velvollisuus sisällyttää perusoikeusnäkökulma kaikkiin politiikkoihin kaikilla tasoilla ja kaikissa vaiheissa valtavirtaistetaan selkeämmin, jolloin lainsäätäjien samoin kuin kaikkien unionin toimielinten, elinten ja laitosten sekä jäsenvaltioiden on unionin oikeutta soveltaessaan kunnioitettava unionin perusoikeuksia ja edistettävä niiden soveltamista kaikessa toiminnassaan; katsoo, että on lisäksi tarpeen velvoittaa unionin toimielimet, elimet ja laitokset ottamaan huomioon perusoikeuksien seurantamekanismeja ja vastaavia arviointisäännöksiä, joihin olisi sisällyttävä selkeitä tavoitteita ja vertailuarvoja, erityisesti kun annetaan lainsäädäntöä perusoikeuksien kannalta arkaluonteisilla politiikan aloilla, joihin kuuluu vapauden, turvallisuuden ja oikeuden ala (perusoikeuksien tehostettu valtavirtaistaminen);

9. palauttaa mieleen, että perusoikeuskirjan 51 artiklan 1 kohdan mukaan perusoikeuskirjaa sovelletaan jäsenvaltioihin ainoastaan silloin, kun ne soveltavat unionin oikeutta, mutta kuten konferenssissa todettiin, kansalaisten odotukset ulottuvat sen suppeaa tulkintaa pidemmälle ja että tavoitteeksi olisi asetettava perusoikeuksien mahdollisimman tehokas toteutuminen; kehottaa näin ollen laajentamaan perusoikeuskirjan soveltamisalaa jäsenvaltioihin nähden; katsoo, että tätä varten perusoikeuskirjan 51 artiklan 1 kohtaa olisi tarkistettava siten, että siinä määrättäisiin, että perusoikeuskirjassa tunnustetut perusoikeudet suojaavat ihmisiä aina, kun jäsenvaltiot toimivat unionin toimivaltaan kuuluvalla alalla, olipa sitten kyse

yksinomaisesta tai jaetusta toimivallasta, *vaikka unioni ei olisi vielä käyttänyt tällaista toimivaltaa*;[6]

10. kehottaa laatimaan Euroopan kansalaisuutta koskevan perussäännön, jossa määrätään kansalaiskohtaisista oikeuksista ja vapauksista, ja toteaa, että tämä tekisi eurooppalaisista arvoista ja oikeuksista konkreettisempia unionin kansalaisille;

11. huomauttaa, että unionin kansalaisuus myönnetään jäsenvaltion kansalaisuuden perusteella, mikä rajoittaa unionin alueella asuvien muiden kuin unionin kansalaisten ja esimerkiksi kolmansien maiden kansalaisten, joilla on unionin alueella pitkään oleskelleen henkilön asema, mahdollisuutta käyttää unionin kansalaisuuteen kuuluvia oikeuksia; kehottaa tarkistamaan SEUT-sopimuksen 20 artiklaa lisäämällä siihen uuden 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan, jossa määrätään, että mahdollisuutta käyttää 20 artiklan 2 kohdassa mainittuja oikeuksia on laajennettava unionin alueella asuviin muihin kuin unionin kansalaisiin, mukaan lukien kolmansien maiden kansalaiset, joilla on unionin alueella pitkään oleskelleen henkilön asema, sanotun rajoittamatta jäsenvaltioiden toimivaltaa myöntää kansalaisuus; kehottaa kieltämään perussopimuksissa sellaiset sijoittajien kansalaisuusjärjestelyt, joissa kolmansien maiden kansalaisille tarjotaan jäsenvaltion kansalaisuutta yhdessä unionin kansalaisuuden kanssa lähinnä taloudellista vastiketta vastaan;

12. toteaa, että jotkin jäsenvaltiot eivät myönnä muissa jäsenvaltioissa asuville kansalaisilleen oikeuttaa äänestää kansallisissa vaaleissa; katsoo, että on eurooppalaisten demokraattisten arvojen vastaista, että tämän vuoksi unionin kansalaisilta evätään heidän äänioikeutensa sillä perusteella, että he ovat käyttäneet unionin oikeuden mukaista perusoikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen; kehottaa vahvistamaan perussopimuksissa periaatteen, jonka mukaan jokaisella unionin kansalaisella on oikeus äänestää paikallisissa, alueellisissa, kansallisissa ja Euroopan parlamentin vaaleissa;

13. kehottaa tekemään perusoikeusvirastosta riippumattoman ihmisoikeusviranomaisen, joka on kansallisten ihmisoikeusinstituutioiden kaltainen ja YK:n yleiskokouksen vuoden 1993 Pariisin periaatteiden mukainen, perusoikeuskirjan suojelemiseksi ja edistämiseksi kaikissa unionin toimielinten, elinten tai laitosten politiikoissa ja käytännöissä sekä jäsenvaltioiden politiikoissa ja käytännöissä niiden soveltaessa unionin oikeutta; katsoo, että tämä edellyttää, että perussopimuksissa on Euroopan unionin perusoikeusviranomaisen luomiseksi oikeusperusta, jolla vahvistetaan sen riippumattomuus ja otetaan käyttöön tavallinen lainsäätämisjärjestys sen toimeksiannon hyväksymistä ja muuttamista varten; kehottaa antamaan uudelle viranomaiselle oikeuden nostaa kanteita SEUT-sopimuksen 263 artiklan nojalla perusoikeuskirjan noudattamatta jättämisen vuoksi; kehottaa laajentamaan sen toimeksiantoa siten, että sillä on toimivalta käsitellä kanteluja ja että komission on kuultava perusoikeusvirastoa valmistellessaan ehdotuksia lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäviksi säädöksiksi tai suosituksia, jotka vaikuttavat perusoikeuksiin;

[6] Julkisasiamies Sharpstonin 30. syyskuuta 2010 asiassa C-34/09, Zambrano, antaman ratkaisuehdotuksen perusteella.

14. katsoo, että Euroopan tietosuojavaltuutetulle on annettava oikeus nostaa kanteita SEUT-sopimuksen 263 artiklan nojalla tietosuojaa koskevan oikeuden loukkausten perusteella;

15. kehottaa lisäämään Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen unionin uuden jaetun toimivallan tehokkaiden oikeussääntöjen antamiseksi disinformaation torjumisesta;

16. pitää erittäin valitettavana, että horisontaalista unionin lainsäädäntöä uskonnosta tai vakaumuksesta, vammaisuudesta, iästä tai seksuaalisesta suuntautumisesta riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta ei ole vieläkään annettu, vaikka komissio teki ehdotuksen jo vuonna 2008, koska asian käsittely ei ole edennyt neuvostossa parlamentin toistuvista kehotuksista huolimatta; katsoo näin ollen, että unionin toimet syrjinnän torjumiseksi SEUT-sopimuksen 19 artiklan nojalla on toteutettava tavallista lainsäätämisjärjestystä noudattaen, jotta syrjinnän kohteiksi joutuville ihmisille voidaan varmistaa suojelun yhdenmukainen vähimmäistaso unionissa; vaatii, että SEUT-sopimuksen 19 artiklan on katettava myös sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin, sukupuolen ilmaisuun tai sukupuolitettuihin kehon piirteisiin, yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen ja syntyperään perustuva syrjintä sekä intersektionaalinen syrjintä;

17. kehottaa sisällyttämään SEUT-sopimuksen 8 artiklaan viittauksen sukupuolten epätasa-arvoon ja unionin velvoitteen pyrkiä torjumaan eri politiikoissaan kaikenlaista sukupuolistunutta väkivaltaa, muun muassa toteuttamalla kaikki tarvittavat toimenpiteet näiden rikosten ehkäisemiseksi ja niistä rankaisemiseksi sekä uhrien tukemiseksi ja suojelemiseksi;

18. kehottaa lisäämään SEUT-sopimuksen 10 artiklaan sukupuolta, sukupuoli-identiteettiä, sukupuolen ilmaisua tai sukupuolitettuja kehon piirteitä koskevat perusteet sekä kaikki muut perusoikeuskirjan 21 artiklan 1 kohdassa mainitut perusteet eli ihonvärin, geneettiset ominaisuudet, kielen, poliittiset tai muut mielipiteet, kansalliseen vähemmistöön kuulumisen, varallisuuden ja syntyperän, jotta voidaan torjua syrjintää unionin politiikkoja ja toimia määriteltäessä ja täytäntöönpantaessa;

19. kehottaa sisällyttämään perusoikeuskirjan 21 artiklan 1 kohtaan sukupuolen, sukupuoli-identiteetin, sukupuolen ilmaisun ja sukupuolitetut kehon piirteet, jotta myös niihin perustuva syrjintä kiellettäisiin nimenomaisesti;

20. korostaa, että SEU-sopimuksen 2 artiklassa vähemmistöön kuuluvien oikeudet sisällytetään nimenomaisesti unionin perustuslaillisiin periaatteisiin; kehottaa toimimaan, unionin lainsäädännön antaminen mukaan lukien, vähemmistöihin kuuluvien sekä perinteisten kansallisten ja kielellisten vähemmistöjen kulttuurien ja kielten suojelemiseksi (muutosehdotus nro 26 PPE); kehottaa lisäksi unionia liittymään alueellisia kieliä tai vähemmistökieliä koskevaan eurooppalaiseen peruskirjaan ja kansallisten vähemmistöjen suojelua koskevaan puiteyleissopimukseen;

21. katsoo, että on tarpeen taata kaikille oikeus seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien saatavuuteen kaikkialla unionissa; kehottaa sisällyttämään

perusoikeuskirjan uuteen artiklaan kaikille kuuluvan oikeuden ruumiilliseen itsemääräämisoikeuteen sekä vapaaseen ja tietoon perustuvaan seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien sekä kaikkien niihin liittyvien terveydenhuoltopalvelujen saatavuuteen ilman syrjintää, turvallinen ja laillinen abortti mukaan lukien; kehottaa korvaamaan SEUT-sopimuksen 4 artiklan 2 kohdan k alakohdan seuraavasti: ”kansanterveyteen liittyvät yhteiset turvallisuuskysymykset ja ihmisten terveyden suojelu, seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet mukaan lukien”;

22. kehottaa sisällyttämään ilmastotavoitteen perusoikeuskirjan 37 artiklaan;

23. kehottaa säätämään tavallista lainsäätämisjärjestystä noudattaen perheoikeudellisista toimenpiteistä, joilla on rajatylittäviä vaikutuksia;

Rajavalvonta-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikka

24. vahvistaa tavoitteet ja yleiset periaatteet, joihin yhteinen rajavalvonta-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikka perussopimuksissa perustuu ja joita ovat esimerkiksi vapaa liikkuvuus ilman sisärajatarkastuksia ja tehokas yhteinen rajavalvonta SEUT-sopimuksen 67 ja 77 artiklan sekä 79 artiklan 2 kohdan b alakohdan nojalla, palauttamiskiellon periaate SEUT-sopimuksen 78 artiklan 1 kohdan nojalla, kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu, laittoman muuttoliikkeen ja ihmiskaupan torjunta sekä jäsenvaltioiden yhteisvastuun ja oikeudenmukaisen vastuunjaon periaate SEUT-sopimuksen 80 artiklan nojalla, ja katsoo, että näitä pitäisi käyttää täydentävänä oikeusperustana annettaessa perussopimuksen kyseiseen lukuun perustuvaa lainsäädäntöä;

25. katsoo, että edellä mainitut tekijät muodostavat vankan perustan, jolla voidaan vastata kansalaisten konferenssissa ilmaisemiin vaatimuksiin[7], jotka koskivat muun muassa unionin roolin vahvistamista laillista muuttoliikettä, turvapaikka-asioita, laittomaan muuttoliikkeeseen puuttumista, ihmiskaupan torjuntaa ja Euroopan unionin yhteisten rajojen asianmukaista valvontaa koskevissa kysymyksissä, perusoikeuksia samanaikaisesti kunnioittaen, sekä Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistamista, maahantulijoiden vastaanottoa koskevien yhteisten sääntöjen soveltamista yhdenmukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa ja kotouttamistoimien parantamista kaikissa jäsenvaltioissa;

26. korostaa kuitenkin, että toimet unionin tasolla ovat puutteellisia pääasiassa lainsäätäjien välisen toimielinten epätasapainon vuoksi; suosittaa tämän vuoksi tavallisen lainsäätämisjärjestyksen soveltamista kaikkeen unionin rajavalvonta-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikkaan sekä kyseisen politiikan täytäntöönpanon arvioimiseen (SEUT-sopimuksen 70 artikla); kehottaa laajempaan toimivallan jakamiseen unionin ja jäsenvaltioiden välillä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen V osaston 2 luvussa vahvistettuihin tavoitteisiin pyrkimiseksi ja toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatetta täysimääräisesti soveltaen, myös kun on kyse kotouttamistoimenpiteistä, jotka eivät tällä hetkellä kuulu niiden soveltamisalaan, vaikka kolmansien maiden kansalaisten kotouttaminen ja osallistaminen on olennaisen

[7] Suositukset nro 41 ja 45, ks. englanninkielinen versio: https://www.europarl.europa.eu/resources/library/media/20220509RES29121/20220509RES29121.pdf

tärkeää, jotta onnistutaan pyrkimyksissä kehittää yhteisiä sääntöjä, jotka koskevat heidän saapumistaan unioniin ja oleskeluaan unionissa, ja keskeinen osa Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän täytäntöönpanoa;

Oikeudellinen yhteistyö rikosoikeuden alalla ja poliisiyhteistyö

27. katsoo, että horisontaaliset lainsäädäntötoimet, joilla otetaan käyttöön unionin rikosoikeuden vähimmäisvaatimusten vahvistamista koskevat periaatteet, lisäisivät jäsenvaltioiden keskinäistä luottamusta ja tehostaisivat siten oikeudellista yhteistyötä toissijaisuusperiaatetta samalla noudattaen; kehottaa antamaan unionille toimivaltaa SEUT-sopimuksen 82 artiklan soveltamisalalla tutkintavankeutta ja säilöönoton olosuhteita sekä todisteiden hyväksyttävyyttä koskevien vähimmäisvaatimusten vahvistamiseksi, oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin rikosoikeudellisissa menettelyissä samalla täysimääräisesti kunnioittaen; kehottaa muuttamaan perussopimuksia Euroopan unionin tuomioistuimen sen oikeuskäytännön kodifioimiseksi, joka koskee jäsenvaltioiden antamien tuomioiden ja oikeusviranomaisten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen rajoittamista poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa kyseisen jäsenvaltion tuomioistuinjärjestelmässä on rakenteellisia tai yleisiä puutteita;

28. kehottaa parlamenttia osallistumaan SEUT-sopimuksen 83 artiklan 1 kohdan erityistä lainsäätämisjärjestystä noudattaen tiiviimmin sellaisen uusien erityisen vakavan rikollisuuden alojen määrittämiseen, joka on rajatylittävää; kehottaa rajatylittävän vakavan rikollisuuden luetteloon sisällyttämään ympäristörikollisuuden, viharikollisuuden ja sukupuolistuneen väkivallan.

TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

Hyväksytty (pvä)	6.2.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 35 –: 18 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Konstantinos Arvanitis, Katarina Barley, Theresa Bielowski, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Annika Bruna, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Maria Grapini, Evin Incir, Sophia in ‘t Veld, Patryk Jaki, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Lukas Mandl, Erik Marquardt, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, José Gusmão, Dietmar Köster, Alessandra Mussolini, Matjaž Nemec, Janina Ochojska, Anne-Sophie Pelletier, Thijs Reuten, Axel Voss
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Aurélia Beigneux, Milan Brglez, Katalin Cseh, Marie Dauchy, Paolo De Castro, José Manuel Fernandes, Tomasz Frankowski, Vlad Gheorghe, Martin Hojsík, Max Orville, Mounir Satouri

LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

35	+
S&D	Katarina Barley, Milan Brglez, Paolo De Castro, Maria Grapini, Evin Incir, Łukasz Kohut, Dietmar Köster, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Theresa Bielowski, Matjaž Nemec, Thijs Reuten, Isabel Santos, Elena Yoncheva
Renew	Katalin Cseh, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Vlad Gheorghe, Martin Hojsík, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Max Orville, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu
Verts/ALE	Patrick Breyer, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Mounir Satouri, Tineke Strik
The Left	Konstantinos Arvanitis, Cornelia Ernst, Anne-Sophie Pelletier, Miguel Urbán Crespo

18	-
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, José Manuel Fernandes, Tomasz Frankowski, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Alessandra Mussolini, Janina Ochojska, Paulo Rangel, Axel Voss, Javier Zarzalejos
ID	Aurélia Beigneux, Annika Bruna, Susanna Ceccardi, Marie Dauchy, Tom Vandendriessche
ECR	Patryk Jaki
NI	Milan Uhrík

0	0

Symbolien selitys:
+ : puolesta
- : vastaan
0 : tyhjää